

ΕΛΕΤΑΕΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Προς:

1. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κώστα Σκρέκα
Μεσογείων 119, Αθήνα 10192, secmin@ypen.gr
2. Γενική Γραμματέα Ενέργειας & Ορυκτών Πρώτων Υλών κ. Αλεξάνδρα Σδούκου
Μεσογείων 119, Αθήνα 10192, ggenergy@ypen.gr

Κοιν.:

1. Πρόεδρο Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Καθ. Αθανάσιο Δαγούμα
Πειραιώς 132, 11854 Αθήνα, info@rae.gr; dagoumas@rae.gr
2. Πρόεδρο & Δ/νοντα Σύμβουλο ΑΔΜΗΕ Α.Ε. κ. Μάνο Μανουσάκη
Δυρραχίου 89 & Κηφισού, 10443 Αθήνα, ceo@admie.gr
3. Αντιπρόεδρο ΑΔΜΗΕ Α.Ε. κ. Ιωάννη Μάργαρη
Δυρραχίου 89 & Κηφισού, 10443 Αθήνα, i.margaris@admie.gr
4. Δ/νοντα Σύμβουλο ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. κ. Αναστάσιο Μάνο
Περραιβού 20 & Καλλιρρόης 5, Αθήνα 11743, A.Manos@deddie.gr

ΑΠ. ΕΛΕΤΑΕΝ: 2022/300

Αθήνα, 25 Οκτωβρίου 2022

Θέμα: Αξιοποίηση του διαθέσιμου ηλεκτρικού χώρου – Προτάσεις για τη δημόσια συζήτηση περί απελευθέρωσης δεσμευμένου ηλεκτρικού χώρου προκειμένου να διασφαλιστεί ισόρροπο μείγμα τεχνολογιών

Σχετ.: Η μελέτη ΕΜΠ για την ΕΛΕΤΑΕΝ με τίτλο «Εναλλακτικά σενάρια ανάπτυξης του μείγματος ΑΠΕ – Αξιολόγηση λειτουργίας και εσόδων αγοράς σταθμών ΑΠΕ για 80% διεϊσδυση»¹

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ, Αξιότιμη Κυρία Γενική,

Πριν από μερικές ημέρες παρουσιάσαμε την ανωτέρω σχετική μελέτη που εκπόνησε το ΕΜΠ για λογαριασμό της ΕΛΕΤΑΕΝ. Η μελέτη τεκμηρίωσε ότι, σε σχέση με την κυριαρχία των φωτοβολταϊκών, ένα ισορροπημένο μείγμα τεχνολογιών αιολικών και φωτοβολταϊκών:

- διασφαλίζει περισσότερη διάθεση καθαρής ενέργειας και
- οδηγεί σε πιο αποτελεσματική αποζημίωση των σταθμών μέσα από την αγορά (γεγονός σημαντικό ιδίως για τα ΦΒ που ταυτοχρονίζονται το μεσημέρι οδηγώντας σε υπερβολικό κανιβαλισμό των τιμών).

Σας επισυνάπτουμε εκτενή περίληψη και αναλυτική παρουσίαση της μελέτης.

¹ <https://eletaen.gr/meleti-emp-eletaen-senaria-meigmatos-ape/>

Όμως οι σημερινές προοπτικές για την εξέλιξη του μείγματος των νέων Α.Π.Ε. δεν συνάδουν με την ανάγκη για ισορροπημένο μείγμα.

Συγκεκριμένα από την επεξεργασία των συγκεντρωτικών -πλέον πρόσφατων- στοιχείων που έχουν ανακοινώσει ο ΑΔΜΗΕ (Οκτώβριος 2022²) και ο ΔΕΔΔΗΕ (Μάιος 2022³) προκύπτει η ακόλουθη εικόνα για τις ενεργές ΟΠΣ που δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί.

Πίνακας: Ενεργές ΟΠΣ ανά τεχνολογία έργων Α.Π.Ε. και ΣΗΘΥΑ που δεν έχουν συνδεθεί

Ισχύς σε MW	ΑΔΜΗΕ (10/2022)	ΔΕΔΔΗΕ (5/2022)	Σύνολο
Φωτοβολταϊκά	6.790,43	1.983,92	8.774,35
Αιολικά πάρκα	2.401,60	81,35	2.482,95
ΣΗΘΥΑ	127,34	20,28	147,62
Υδροηλεκτρικά	12,72	112,40	125,12
Βιομάζα / Βιοαέριο	8,00	87,54	95,55
Ηλιοθερμικά	70,00		70,00
Σύνολο	9.410,09	2.285,49⁴	11.695,58

Όσον αφορά τις εκκρεμείς αιτήσεις που έχουν υποβληθεί και αναμένουν να λάβουν ΟΠΣ, η εικόνα -με βάση στοιχεία που παρουσίασε η ΡΑΕ στην 86^η ΔΕΘ- έχει ως εξής:

Πίνακας: Πλήρεις αιτήσεις για ΟΠΣ ανά τεχνολογία έργων στον ΑΔΜΗΕ

Ισχύς σε MW	Αιτήσεις για ΟΠΣ στον ΑΔΜΗΕ
Φωτοβολταϊκά	22.348,80
Αιολικά πάρκα	2.185,50
ΣΗΘΥΑ	31,20
Υδροηλεκτρικά	77,90
Βιομάζα / Βιοαέριο	41,00
Ηλιοθερμικά	84,50
Υβριδικά	55,50
Σύνολο	24.824,40

Δηλαδή στο σύνολο των ώριμων έργων Α.Π.Ε. που έχουν λάβει ή αναμένουν να λάβουν ΟΠΣ (36.519,98 MW), μόλις το **13% αφορά αιολικά πάρκα** (4.668,45 MW) ενώ το **85% αφορά φωτοβολταϊκά** (31.123,15 MW). Στην πραγματικότητα, η κατάσταση είναι ακόμα δυσμενέστερη διότι στα ανωτέρω στοιχεία δεν συμπεριλαμβάνονται οι πλήρεις αιτήσεις για ΟΠΣ στον ΔΕΔΔΗΕ (που αφορούν σχεδόν αποκλειστικά φωτοβολταϊκά).

² <https://www.admie.gr/systema/syndesi-hriston/paragoyoi-ape>

³ <https://deddie.gr/el/themata-stathmon-ape-sithia/sundeseis-stathmwn-ananewsimwn-pigwn-energeias-ape/arxeia-aitisewn-armodiotitas-deddie/>

⁴ Επειδή ο συγκεντρωτικός πίνακας του ΔΕΔΔΗΕ έχει τελευταία ημερομηνία ενημέρωσης το Μάιο 2022 είναι πιθανό κάποια από αυτά τα έργα να έχουν ήδη υλοποιηθεί και επομένως το συνολικό μέγεθος να είναι μικρότερο. Όμως αυτό δεν αλλάζει τη μεγάλη εικόνα

Η εικόνα αυτή δεν είναι φυσιολογική, εγκυμονεί κινδύνους για το Σύστημα και την αγορά και αποτελεί σαφή ένδειξη ότι ο τρόπος που αδειοδοτούνται και αναπτύσσονται επί χρόνια οι επενδύσεις Α.Π.Ε. στην Ελλάδα είναι αναποτελεσματικός, περιέχει στρεβλώσεις και δεν χαρακτηρίζεται από ισότιμη αντιμετώπιση των τεχνολογιών.

Αντιμέτωποι με αυτή την κατάσταση, γινόμαστε κοινωνοί δημοσιευμάτων και ιδεών περί αυστηροποίησης των χρονικών περιθωρίων υλοποίησης των ΟΠΣ ή θέσης νέων οροσήμων εντός των οποίων ο επενδυτής θα οφείλει να έχει ολοκληρώσει συγκεκριμένα βήματα. Η πρόθεση είναι ορθή. Η εμπειρία όμως έχει δείξει ότι η, δια οριζόντιων μέτρων, προσπάθεια να ελεγχθούν και να περιοριστούν οι κακές πρακτικές ορισμένων υποψηφίων επενδυτών που καθυστερούν αναίτια, οδηγεί πολλές φορές σε άδικη αντιμετώπιση και των επιμελών που – τουλάχιστον στην περίπτωση του αιολικού κλάδου - αποτελούν τη μέγιστη πλειοψηφία.

Για αυτό, λόγω της κρισιμότητας του σχεδιαζόμενου μέτρου τόσο για την ασφάλεια δικαίου όσο και για την ομαλή ανάπτυξη του συστήματος και την ισόρροπη εγκατάσταση των τεχνολογιών, θεωρούμε ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα ακόλουθα:

- 1) Θα πρέπει να αποφευχθούν οριζόντια μέτρα που θέτουν ενιαία ορόσημα στα έργα, διότι τέτοια μέτρα αδυνατούν να λάβουν υπόψη τους με δίκαιο τρόπο τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι επενδυτές (κυρίως των αιολικών) με την απίθανη γραφειοκρατία, τις αναίτιες καθυστερήσεις της διοίκησης, την εμπλοκή με τα τοπικά μικροπολιτικά συμφέροντα και τόσα άλλα.

Η ορθή πολιτική απαιτεί τη **διάθεση από την Πολιτεία των αναγκαίων ανθρώπινων πόρων που με μέγιστη αυστηρότητα θα αξιολογούν τους ειδικούς λόγους για τους οποίους κάθε συγκεκριμένο έργο δεν έχει επιτύχει εμπρόθεσμα κάποιο ορόσημο**. Αν αυτοί οι λόγοι δεν οφείλονται στον επενδυτή (όπως συνήθως συμβαίνει στην περίπτωση των αιολικών), θα πρέπει η Πολιτεία να τους αντιμετωπίζει. Αν οφείλονται σε αμέλεια του επενδυτή, θα πρέπει η Πολιτεία να επιβάλει τις προβλεπόμενες αυστηρές κυρώσεις.

- 2) Αν θεωρηθεί ότι δεν υπάρχουν οι αναγκαίοι ανθρώπινοι πόροι για να εφαρμοσθεί η ανωτέρω πολιτική, τότε **αυτή θα μπορούσε να εφαρμοσθεί για τα αιολικά πάρκα και τις άλλες τεχνολογίες πλην φωτοβολταϊκών**, τα δε οριζόντια ορόσημα να εφαρμοσθούν αποκλειστικά στα φωτοβολταϊκά που θα αποτελούσαν τον τεράστιο όγκο του φόρτου των στελεχών που θα κάνουν τους συγκεκριμένους ελέγχους ανά έργο.
- 3) Αν και δεν βλέπουμε το λόγο η πρόταση νο 2 να μη γίνει αποδεκτή, αν τελικά η Πολιτεία επιμένει να θέσει σε όλες τις τεχνολογίες οριζόντια ορόσημα, τότε είναι προφανές ότι αυτά πρέπει να είναι διαφορετικά ανά τεχνολογία και μέγεθος έργου. **Τα ορόσημα για τα αιολικά πάρκα και τα υδροηλεκτρικά πρέπει να έχουν πολλαπλάσια προθεσμία από τα φωτοβολταϊκά** διότι -όπως αποδεικνύουν τα παραπάνω στοιχεία- υποφέρουν από πολύ περισσότερο αναποτελεσματικές διαδικασίες αδειοδότησης.
- 4) Σε κάθε περίπτωση, **η ακύρωση μιας ΟΠΣ αιολικού πάρκου πρέπει να οδηγεί σε «αντικατάστασή» με ΟΠΣ ίσης τουλάχιστον αιολικής ισχύος**. Με τον τρόπο αυτό δεν θα επιδεινωθεί περισσότερο η ήδη δυσμενής σημερινή κατάσταση.

- 5) **Ο έλεγχος της παραβίασης των οροσήμων θα πρέπει να γίνεται σε επίπεδο ομίλου ή συνδεδεμένων εταιρειών και όχι ανά μεμονωμένο έργο.** Παραδειγματικά, εάν ένας όμιλος διαθέτει περισσότερες από μία ΟΠΣ και για το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών (π.χ. 70% της ισχύος τους) έχει επιτύχει τις προθεσμίες των οροσήμων, είναι προφανές ότι πρόκειται για επιμελή επενδυτή που δεν πρέπει να τιμωρηθεί με ακύρωση του υπολοίπου 30% των ΟΠΣ που έχουν καθυστερήσει, προφανώς για αντικειμενικούς λόγους που ξεφεύγουν της ευθύνης του.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Παναγιώτης Λαδακάκος
Πρόεδρος ΔΣ ΕΛΕΤΑΕΝ

Συνημμένα:

Εκτενή περίληψη και αναλυτική παρουσίαση της μελέτης ΕΜΠ